

Inventarisatie vleermuizen Tugelawegblokken

Gemeente Amsterdam
Dienst Ruimtelijke Ordening

Planteam Groen, Recreatie en Water

December 2010

Samenvatting

Voor de Transvaalbuurt wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het bestemmingsplan maakt sloop-nieuwbouw van een tweetal woonblokken langs de Tugelaweg mogelijk (tussen Magersfonteinstraat en Hertzogstraat). Daarnaast zullen er nog enkele blokken langs de Tugelaweg worden gerenoveerd. Hiervoor is in april 2010 een natuurtoets uitgevoerd. Hierin werd aangegeven dat een vervolgonderzoek naar het gebruik van de bouwblokken als verblijfplaats door vleermuizen nader onderzocht moest worden.

Het inventariseren van vleermuizen met betrekking tot bebouwing is te verdelen in het inventariseren van winterverblijven, zomer- en kraamverblijven, paarverblijven en zwermplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisaties zijn uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol van 2010.

Uit de inventarisaties is gebleken dat het bouwblok op de hoek van de Retiefstraat en Magersfonteinstraat wordt gebruikt als paarverblijf. De exacte locatie wordt bij de resultaten weergegeven. Voor het uitvoeren van de renovatie werkzaamheden is een aanvraag voor een ontheffing noodzakelijk.

Een kort advies over mitigerende maatregelen voor deze verblijfplaats is in dit rapport opgenomen. Tijdens de vleermuisinventarisaties zijn er geen broedvogels zoals gierzwaluwen of huismussen op de bouwblokken waargenomen. Aangezien dit zeer lastig waarneembaar was (wegens hoogte) is de aanwezigheid hiervan niet geheel uit te sluiten. Een aparte inventarisatie hiernaar is wenselijk.

Methode vleermuisonderzoek

Vleermuizen worden geïnventariseerd door middel van een zogenaamde batdetector, de Dienst Ruimtelijke Ordening (DRO) werkt standaard met de Petterson D240x. Met deze batdetector kunnen de ultrasonische geluiden die vleermuizen in vlucht gebruiken om te jagen en zich te oriënteren hoorbaar gemaakt worden voor het menselijk oor. Aan de hand van de klank en de frequentie kan men bepalen welke soort vleermuis het betreft en welk gedrag deze vertoont.

De inventarisaties zijn uitgevoerd op de volgende data:

- 11-6-2010, bewolkt, 13°Celsius
- 8-7-2010, licht bewolkt, 17°Celsius
- 16-7-2010, half bewolkt, 16°Celsius
- 12-8-2010, half bewolkt, 12°Celsius
- 13-9-2010, bewolkt, 12°Celsius
- 15-10-2010, bewolkt, 11°Celsius

Hierbij is het gehele projectgebied onderzocht.

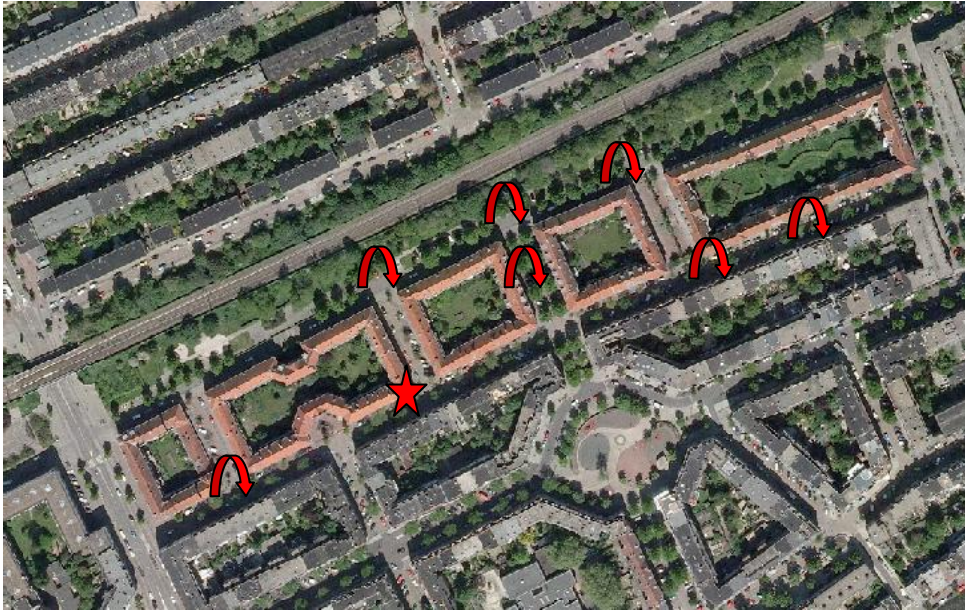
Plangebied

Alle gekleurde bouwblokken in de voorgaande afbeelding zijn onderzocht. In de afbeelding wordt tevens aangegeven welke bouwblokken er worden gesloopt, welke er worden gerenoveerd en waarvan de bestemming nog niet geheel duidelijk is. Verder is het nog niet geheel duidelijk wanneer de werkzaamheden precies worden uitgevoerd.

Resultaten

Op de onderstaande kaart is aangegeven op welke locatie de gewone dwergvleermuizen foeragerend zijn waargenomen. Tevens wordt op deze kaart de waargenomen verblijfplaats aangegeven.

Waarnemingen foeragerende gewone dwergvleermuizen in plangebied

Foeragerende gewone dwergvleermuizen

Waarneming baltsverblijfplaats gewone dwergvleermuis. Zie hiervoor ook de onderstaande afbeelding.

Waarneming baltsverblijfplaats gewone dwergvleermuis op de hoek van de Retiefstraat en de M. fonteinstraat.

Conclusie

Zomer- en Kraamverblijven

Er zijn geen zomer- en kraamverblijven waargenomen. Tijdens de ochtendinventarisaties zijn de foeragerende individuen kort voor zonsopkomst niet meer waargenomen, hetgeen kan duiden op een verblijfplaats buiten het plangebied.

Balts- en Paarverblijven

Tijdens de inventarisatie van 12-08 is een balts- en paarverblijf in het bouwblok op de hoek van de Retiefstraat en de M. Fonteinstraat waargenomen.

Er is één soort waargenomen, dit betrof de gewone dwergvleermuis. Deze werd baltsend onder de dakgootrand waargenomen. Door de geplande renovatiewerkzaamheden wordt dit verblijf tijdelijk ongeschikt.

Winterverblijven

Met betrekking tot een winterverblijf van vleermuizen in het plangebied is geen zwermgedrag waargenomen wat kan duiden op een winterverblijf. Het waarnemen van winterverblijven in bebouwing is lastig. Het is dus niet geheel met zekerheid te zeggen dat er geen winterverblijven in de bouwblokken aanwezig zijn. Tijdens de planvorming is het wegens het bovenstaande niet noodzakelijk om rekening te houden met dit type verblijfplaats.

- De resultaten uit deze inventarisaties zijn 3 jaar geldig.

Compensatie en mitigatie

Indien het waargenomen paarverblijf zal worden gemitigeerd zal de functionaliteit van de populatie niet in het geding komen. Men kan in de toekomstige situatie nieuwe verblijfplaatsen creëren door de spouwmuren en daklijsten toegankelijk te laten voor de vleermuizen middels het open laten van ventilatioeroosters en kieren onder de daklijsten. Indien dit niet mogelijk is dan biedt het plaatsen van meerdere vleermuiskasten op de gevels van de aangesloten bebouwing een alternatief. Voor het plaatsen van de vleermuiskasten is de situatie het meest gunstig wanneer dit ruim vóór de uit te voeren werkzaamheden (+/- een jaar) gebeurt. Hierdoor kunnen vleermuizen al gewend raken aan de kasten en zo mogelijk al hun intrek nemen in de kast in plaats van bijvoorbeeld te renoveren bebouwing. Geadviseerd wordt om meerdere kasten op te hangen in de directe omgeving van het plangebied.

Tevens is het aan te raden met betrekking tot mogelijke kolonisatie door vleermuizen vóór de renovatie, de huidige potentiële verblijfplaatsen ongeschikt te maken door bijvoorbeeld het verwijderen van plaatwerk (strippen) om zo het gebouw (met name de spouwen) onderhevig te maken aan tocht. Dit dient vóór half juli te worden uitgevoerd. Deze maatregelen dienen in verband met de aanvraag voor een ontheffing te worden voorgelegd aan het ministerie van ELI.

Broedvogels

Tijdens de vleermuisinventarisaties zijn er geen broedvogels zoals gierzwaluwen of huismussen op de bouwblokken waargenomen. Aangezien dit zeer lastig waarneembaar was (wegens hoogte) is de aanwezigheid hiervan niet geheel uit te sluiten. Het is namelijk mogelijk dat deze aan de tuinzijde van de bouwblokken nestelen. Het is daarom raadzaam om contact op te nemen met de Gierzwaluwwerkgroep van Amsterdam. Contact; 'gangbaar-37@hetnet.nl' (Gerard Schuitenmaker). Verblijfplaatsen van de broedvogels verdienen een aparte inventarisatie vanwege hun beschermde status. De nesten van zowel de huismus als van de gierzwaluw zijn namelijk jaarrond beschermd. De Gierzwaluwwerkgroep kan tevens adviseren over het aanbrengen van voorzieningen voor de broedvogels tijdens de renovatie.